

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia środa, 9 sierpnia 2023 r.

Poz. 4222

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.354.2023 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 4 sierpnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) **stwierdzam nieważność uchwały Nr LXIV/480/23 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w części dotyczącej:**

- § 2 ust. 1,
- § 2 ust. 2,
- § 2 ust. 3,
- § 2 ust. 5 pkt 3, 5 i 6
- § 2 ust. 6 w zakresie zwrotu „po wcześniejszym zawarciu porozumienia burmistrza z podmiotem zgodnie z art. 9a ust. 8 Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej”.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, doręczoną organowi nadzoru w dniu 6 lipca 2023 r., Rada Miejska w Orzyszu, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, oraz art. 6 ust. pkt 4 i art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.), określiła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków gminnego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

W ocenie organu nadzoru, podjęta uchwała narusza w wskazanej części obowiązujący porządek prawny.

Na wstępie podkreślić należy, że w myśl ugruntowanego stanowiska judykatury za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też przyjmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odniesie to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zwanej dalej ustawą. Zgodnie z tym przepisem rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

W § 2 ust. 1 – 2 uchwały Rada Miejska w Orzyszu zawarła regulacje określające skład zespołu interdyscyplinarnego, wskazując poszczególne instytucje reprezentowane w nim przez ich przedstawicieli, zaś w § 2 ust. 3 uchwały Rada postanowiła, że burmistrz zobowiązany jest przed powołaniem członków zespołu interdyscyplinarnego zawrzeć porozumienia z instytucjami, których przedstawicieli powołuje do zespołu,

zgodnie z art. 9a ust. 3, 3a i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Przywołana regulacja odnosi się do składu zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z delegacją ustawową wynikającą z ww. przepisu, rada gminy posiada wyłącznie kompetencje do określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Rada nie jest uprawniona do ustalenia podmiotów mogących wchodzić w skład zespołu, co więcej o składzie zespołu decyduje sama ustawa w art. 9a ust. 3-5. Dodatkowo, w myśl art. 9a ust. 8 ustawy o przemocy domowej, „zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5. Porozumienia określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także sprawy dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup”. Tym samym przedmiotem porozumień, o których mowa w art. 9a ustawy, nie jest ustalenie składu osobowego zespołu interdyscyplinarnego.

W § 2 ust. 5 uchwały, Rada Miejska w Orzyszu określiła przypadki, w których może nastąpić odwołanie członka zespołu. wskazując wśród tych przypadków okoliczności takie jak:

- złożenie pisemnej rezygnacji z członkostwa w zespole przez jego członka (pkt 3),
- ustanie stosunku pracy w instytucji, której jest przedstawicielem (pkt 5),
- śmierć członka (pkt 6).

W świetle art. 9a ust. 15 ustawy, rada gminy może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice upoważnienia rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposób" i "tryb" odnoszą się do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu (wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 15/20; wyrok NSA z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5134/21).

Na marginesie dodać należy, że śmierci członka zespołu nie jest przesłanką pozwalającą na jego odwołanie, ponieważ odwołać z pełnionej funkcji można jedynie osobę żyjącą, zaś w takim przypadku członkostwo po prostu wygasa.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki